

prima instanță: C. Vîrlan
instanța de apel: S. Caitaz, A. Nogai, A. Doga

dosarul nr. 3ra-812/14

DECIZIE

24 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Nicolae Clima
Judecătorii Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari, Oleg Sternioală, Galina
Stratulat

examinînd recursul declarat de către Crețu Arcadie, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Crețu Arcadie împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Arcadie Crețu și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 05 septembrie 2013

c o n s t a t ă

La 12 martie 2013 Crețu Arcadie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 03 decembrie 2012 a solicitat Departamentului Poliției de Frontieră includerea în vechimea de muncă pentru stabilirea pensiei a perioadei de studii din cadrul liceului militar „Dimitrie Cantemir” din or. Breaza al Ministerului Apărării Naționale din România după cum urmează – 15 septembrie 1991 - 03 iulie 1995.

Prin răspunsul nr. 35/8-52 din 09 ianuarie 2013, Departamentul Poliției de Frontieră a refuzat includerea perioadei sus-menționate în vechimea de muncă.

Nefiind de acord cu răspunsul pîrîtului, l-a contestat cu cerere prealabilă, care însă la fel a fost respinsă la 15 februarie 2013.

Consideră răspunsul superficial și neîntemeiat, deoarece conform pct.3 subpct. 5 al Regulamentului privind modul de calculare a vechimii în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă a polițiștilor de frontieră, Anexă nr. 4 la Hotărîrea Guvernului nr. 434 din 19 iunie 2012 cu privire la Poliția de Frontieră, la stabilirea vechimii în muncă se includ și perioada studiilor în instituții de învățămînt militare sau de specialitate pentru activitatea în organele

apărării naționale, securității statului și ordinii publice, conform legislației în vigoare.

Conform art. 4 al. (3) al Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei nr. 1245 din 18 iulie 2002, sunt considerați în serviciul militar și studenții instituțiilor militare de învățământ.

Art. 17 al. (1) lit. e) al aceleiași legi prevede că, prin îndeplinirea de către militar a obligațiilor serviciului militar se are în vedere aflarea pe teritoriul unității militare pe durata stabilită de orarul zilnic sau în orice timp, dacă aceasta este în interes de serviciu.

Art. 18 al. (3) lit. c) și al. (6) al legii date stipulează că, durata serviciului militar se socotește pentru cetățenii înmatriculați în instituțiile de învățământ militar – din ziua înmatriculării. Perioada aflării cetățeanului în serviciul militar se include în vechimea lui de muncă generală și specială neîntreruptă.

Or, reglementările Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei nr. 1245 din 18 iulie 2002 în coraport cu pct.3 subpct. 5 al Regulamentului privind modul de calculare a vechimii în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă a polițiștilor de frontieră, permite afirmarea faptului că studiile în instituțiile de învățământ militar se includ în vechimea de muncă pentru stabilirea pensiei a polițiștilor de frontieră.

Totodată, pe marginea unor cauze similare au fost pronunțate hotărâri judecătorești irevocabile, prin care au fost admise pretențiile reclamantilor și au fost incluse perioada studiilor din cadrul liceului militar la calcularea vechimii în muncă.

Cere reclamantul anularea refuzului Departamentului Poliției de Frontieră din 09 ianuarie 2012 și obligarea pârâtului de a include și de a calcula vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei a perioadei de aflare la studii în cadrul liceului militar „Dimitrie Cantemir” din or. Breaza al Ministerului Apărării Naționale din România, conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 434 din 19 iunie 2012 cu privire la Poliția de Frontieră, prin care a fost aprobat Regulamentul privind modul de calculare a vechimii în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă a polițiștilor de frontieră.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05 septembrie 2013, a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014, a fost respins apelul declarat de către Arcadie Crețu și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 05 septembrie 2013.

La 15 mai 2014 Arcadie Crețu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, instanțele la adoptarea hotărîrilor au interpretat eronat legea. Astfel, instanța de apel în motivarea deciziei a menționat că perioada de studii în instituțiile de învățământ militar nu se regăsesc printre perioadele care se i-au în considerație la calcularea vechimii în muncă la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. La fel, a indicat că Arcadie Crețu nu a fost încadrat într-o instituție superioară de învățământ cu profil militar, ci în cadrul unui

liceu, deci, nu a avut calitatea de student, ci de elev, motiv pentru care perioada studiilor sale din cadrul liceului militar „Dimitrie Cantemir” din or. Breaza al Ministerului Apărării Naționale din România nu poate fi luată în considerație la calcularea vechimii în muncă.

Or, instanța nu a luat în considerație prevederile pct. 3 subpct.5 al Regulamentului privind modul de calculare a vechimii în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă a polițiștilor de frontieră, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 19 iunie 2012; art. 4 al. (3), art. 17 al. (1) lit. e), art. 18 al. (3) lit. c) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18 iulie 2002, în cazul în care normele enunțate nu disting între instituțiile de învățământ militare superioare și licee militare prin termenul de instituții militare, urmînd a fi subînțelese ca orice instituție de învățământ militar.

Ba mai mult, pe marginea unor cauze similare au fost pronunțate hotărâri judecătorești irevocabile, prin care au fost admise pretențiile reclamanților și au fost incluse perioada studiilor din cadrul liceului militar la calcularea vechimii în muncă.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Colegiul constată că, la cererea lui Crețu Arcadie din 21 martie 2014, Curtea de Apel Chișinău i-a expediat decizia motivată din 23 ianuarie 2014, conform scrisorii de însoțire din 07 aprilie 2014 (f.d.77-78). Or, cererea de recurs a lui Arcadie Crețu din 15 mai 2014 împotriva deciziei instanței de apel se consideră depusă în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărîrilor judecătorești din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum s-a stabilit, prin ordinul nr. 74/ps din 27 septembrie 2012 al Departamentului Poliției de Frontieră, lui Arcadie Crețu, șef adjunct al Centrului de aprovizionare tehnico-materială și întreținerea imobilelor, i-a fost stabilită vechimea în muncă de la data de 01 iulie 2012 de 20 ani 09 luni 10 zile.

Conform procesului-verbal din 25 septembrie 2012, în vechimea de muncă a recurentului nu au fost incluși anii de studii din cadrul liceului militar „Dimitrie Cantemir” din or. Breaza, jud. Prahova, din perioada septembrie 1991- iunie 1995.

Prin acțiunea înaintată recurentul contestă refuzul Departamentului Poliției de Frontieră privind includerea în vechimea de muncă pentru stabilirea pensiei a perioadei de studii în cadrul liceului militar „Dimitrie Cantemir” din or. Breaza al Ministerului Apărării Naționale din România.

Instanța de apel la adoptarea deciziei corect a indicat că refuzul contestat prin prezenta acțiune emană de la o autoritate publică, are un caracter individual și poate duce la nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice, or prin

prisma art. 2 al Legii contenciosului administrativ, acesta poate fi supus controlului judiciar în ordinea contenciosului administrativ.

La fel, instanța de apel corect a constatat că statutul juridic și protecția socială a polițiștilor de frontieră se reglementează prin Legea cu privire la Poliția de Frontieră nr. 283 din 28 decembrie 2011, or aceasta se află în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care exercită controlul asupra acesteia și coordonează activitatea ei.

Conform art. 46 al Legii cu privire la Poliția de Frontieră, modul de calculare a vechimii în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă și stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, precum și cazurile de calculare a vechimii în muncă în condiții avantajoase se stabilesc de Guvern.

Regulamentul privind modul de calculare a vechimii în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă a polițiștilor de frontieră, aprobat prin Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 434 din 19 iunie 2012 cu privire la Poliția de Frontieră, stabilește perioadele de activitate care se includ în vechimea de muncă pentru personalul cu statut special al Poliției de Frontieră, procedurile de constatare a vechimii în muncă și actele ce confirmă perioadele de activitate pentru a fi incluse în vechimea în muncă în vederea determinării sporului pentru vechime în muncă a polițiștilor de frontieră.

Condițiile de asigurare cu pensii a cetățenilor Republicii Moldova: militari ai Forțelor Armate, persoane din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne ș.a., se stabilesc prin Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993. Conform art. 1 al. (1) al legii date, militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Art. 18 al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 stabilește exhaustiv că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul:

a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcțiile corpului de comandă și în trupe, serviciul în detașamentele și formațiunile de partizani; timpul lucrat în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol și dacă militarul nu a săvârșit în prizonierat infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, deferiți fără temei justiției sau supuși represiunilor nedrepte și reabilitați ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare și în Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale;

b) timpul de studii în instituții de învățământ superior civil, dar nu mai mult de cinci ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii – persoanelor din

corpul de ofițeri militari și din corpul de comandă (cu excepția corpului de ofițeri inferiori) al organelor afacerilor interne;

c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi;

d) serviciul în forțele armate, în organele securității de stat și în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au fost transferate, în modul stabilit, în Forțele Armate, în organele securității statului și în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova;

e) 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu – persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne;

f) alte perioade de activitate prevăzute de legislație.

P. 7 al Hotărîrii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar la fel expres prevede că la calcularea vechimii în muncă la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a sistemului penitenciar se ia în considerare:

a) serviciul militar activ în Armata Națională a Republicii Moldova, trupele de grăniceri, de carabinieri, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, alte formațiuni militare;

b) serviciul în organele securității statului, organele afacerilor interne, Poliția de Frontieră, organele Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar în funcțiile corpului de comandă și în trupe;

c) perioada activității în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu menținerea în serviciul militar activ sau în statele organelor afacerilor interne, Poliției de Frontieră, organelor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar; aflarea în prizonierat, de acesta nu a fost benevol și dacă militarul aflat în prizonierat nu a săvîrșit infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii pedepsei de către militari, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpul de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorii Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, trași în mod neîntemeiat la răspundere penală sau supuși represiei și reabilitați ulterior; durata activității în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare;

d) în cazul persoanelor din corpul de ofițeri și cel de comandă (cu excepția inferiorilor) din organele afacerilor interne, corpul de ofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar – timpul studiilor în instituțiile de învățămînt superior civile, dar cel mult cinci ani, calculîndu-se 6 luni de vechime în muncă pentru 1 an de studii;

e) durata serviciului în Forțele Armate, organele securității de stat și afacerilor interne și a sistemului penitenciar ale fostei U.R.S.S., precum și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a sistemului penitenciar, persoanele din corpul de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră au fost transferate, în modul stabilit, în Armata Națională, în organele securității statului și afacerilor interne și a sistemului penitenciar, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, Poliția de Frontieră subordonată Ministerului Afacerilor Interne și alte formațiuni militare ale Republicii Moldova.

f) durata aflării rezerviștilor la concentrări speciale, legate de participarea la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova între 2 martie 1992 și 13 august 1992;

g) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective, inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

h) perioada de activitate în instituțiile penitenciare în calitate de salariați civili;

i) în cazul colaboratorilor Centrului Național Anticorupție – vechimea în muncă în funcția de procuror sau anchetator în organele procuraturii, perioada activității operative în Garda Financiară.

Or, raportînd normele materiale cu pretențiile invocate din prezenta acțiune, rezultă că perioada de studii în instituțiile de învățămînt militar nu se includ în perioadele ce se i-au în considerație la calcularea vechimii în muncă la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că perioada studiilor de învățămînt militar se includ în serviciul militar prin prisma art. 4 al. (3) al Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18 iulie 2002, care indică că sunt considerați în serviciul militar și studenții instituțiilor militare de învățămînt, or în coraport cu art. 27 al. (2) al aceleiași legi, tinerii admiși în instituțiile de învățămînt militar superior se numesc studenți, iar cei admiși în liceele militare – elevi. Ba mai mult, al. (3) art. 27 din Legea nr. 1245 din 18 iulie 2002 stipulează expres, fără derogare de la norma legală că, tinerii înmatriculați în instituțiile de învățămînt militar, cu excepția celor din liceele militare, se consideră încadrați și încheie contractul de îndeplinire a serviciului militar din momentul înmatriculării, pe un termen care cuprinde durata studiilor în această instituție și 5 ani de serviciu militar după absolvirea ei.

În consecință, instanțele corect au respins acțiunea lui Arcadie Crețu, care pretinde la includerea în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei a perioadei de studii în cadrul liceului militar și nu a unei instituții de învățămînt militar superior, perioada în care acesta avea calitatea de elev și nu cea de student, cum este prescris de lege.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că hotărârile judecătorești sunt legale și întemeiate, corespund circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate și raportate la legea materială, iar argumentele invocate de

către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârile judecătorești.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Crețu Arcadie.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 05 septembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Crețu Arcadie împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

Galina Stratulat